

FOMENT

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

ANY VIII.

REUS, divendres 13 de Juny de 1913

Núm. 137

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE

LUXOSOS HABITACIONS

QUARTO DE BANY I DUTXA

AGUSTI CASANOVAS

Cotxes a tots els trens — Plaça de Prim - REUS — Telefon núm. 29

SALO DE LECTURA, PIANO I VISITES

SERVEI DE GRAN LLUIMENT

PER A BANQUETS

MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50. - RESTAURANT INSTALAT FRENTE AL MONUMENT DE COLON. - TELEFON 763. - BARCELONA

Tots els dies de 12 a 3 concerts. — Els divendres plat del dia sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent i vegetarià. — Gran menjador per a 500 comensals. — Esplèndida il·luminació. — Servei esmerat. — Cuina selecta. — Perruqueria i banys.

La situació política

Hi ha crisi o no hi ha crisi?

La confusió és la característica de l'actual període de la política espanyola. Aquesta confusió s'ha accentuat enormement al plantejar-se en el Senat el conflicte de les Mancomunitats, arribant al seu comble en el dia d'ahir. Es tal aqueixa confusió que, després de llegir els telegrams de Madrid, un hom ha de preguntar-se: "Hi ha crisi o no hi ha crisi?" En realitat no ho sabem. Per motiu de la crisi se van suspendre els d'ahir les sessions en les dues Cambres del Parlament. Però a darrera hora de la tarda, el president del Consell de ministres afirmava que no hi havia tal crisi.

Els detalls d'aqueixa crisi original deixen veure, emperò, la trama de lo succeït. Tal com s'havia anunciat, havent tingut majoria al Senat el comte de Romanones, aquest presentà al rei els decrets admetent les dimissions a en Montero Rios i els seus amics. El rei va firmar els decrets i ratificà al ministeri la seva confiança. Fins aquí la victòria de Romanones no podia ésser més grossa. Probablement, alguns ministres no's creien que l'aconseguís i suposaven que'l comte tornaria de La Granja amb els decrets sense firma. Al veure que'l President no havia ensopegat en el camí de La Granja, decidiren fer-li la traveta. Però el comte de Romanones, a manca d'altres condicions, és home astut. I tot fa creure que està realitzant en els presents moments una jugada pròpia d'home que la sab llarga. Ell té a la butxaca les dimissions de tots els ministres, però encara

no ha presentat la seva al rei, i és possible que segons el resultat de l'entrevista queahir devia celebrar amb el monarca no l'arribi a presentar formalment. En aquest cas seguiria en el poder, amb llibertat plena per a substituir als ministres dimissionaris que li vulguin crear entrebancs. Tenim per segur que és aquest el plan del comte. Li sortirà bé? No és pas segur, però és molt possible que sí.

En tals tandicions, el comte de Romanones s'hauria salvat i hauria assegurat per tot l'estiu la seva estada en el poder. Però hauria salvat alhora el projecte de Mancomunitats? Això ja és més dubtós.

Ha declarat el president del Consell que, desde la votació de dimars, el projecte de Mancomunitats és, no ja qüestió de govern, sinó qüestió de partit, que queda per tant incorporat al programa del partit liberal. Cal agrair-li aqueixa categòrica declaració, que compromet per sempre més al comte de Romanones.

Però després de la present crisi o lo que sigui, se fa més difícil encara que'l projecte s'aprovi definitivament abans de tancar-se les Corts. Hi ha qui diu que aquestes no tornaran ja obrir se fins passat l'estiu i afegeix que això entra en els plans del comte de Romanones.

En aquest cas, tindriem un nou ajornament del projecte de Mancomunitats. La discussió d'aquest no podria ésser represa fins a la tardor. I ningú és capaç de preveure els esdeveniments polítics que d'aquí a allà se produiran.

fiant la vida i l'obra de l'eminent fill de Leipzig. No cal que diguem que'l nostre sincer aplaudiment s'ajunta als que durant aquests dies han rebut tots els organitzadors, directores i executants dels magnès concerts, i no cal dir que sentim una prègona admiració per l'obra de Ricard Wagner. Més creient-ho oportú, plan-nos traduir la pàgina íntima que sobre'l gran artista ha escrit Mme. Judith Gautier, i que publica una important revista francesa.

Aquell jorn, jo estava convidada a Tribscheu, pel dinar de les dugues. Pel llag com de costum, un barquer va conduir-me a la punta del promontori i sense trovar a ningú, pel jardí vaig pujar fins a la casa. La porta-finestra era tota oberta, i des del llindar vaig oír uns dolços acords que venien del petit santuari ont el mestre treballava... No gosant respirar m'asseguí al seti de més aprop, extremadament emocionada, pertorbada, fins amb cert esglai: seria indiscret, potser sacrileg, sorprendre així el sagrat misteri...? No obstant, quina felicitat més rara, sentir a Wagner compositar!... Immòvil, sense parpellejar, amb recolliment jo escoltava...

Lo que sentia me semblava d'una suavitat incomparable; com un encadenament d'acords, molt lents, qui semblaven eixir d'una arpa; una harmonia llunyana misteriosa, sobre natural... Més tard, vaig saber que era'l primer troç de la evocació d'Erda per Wotan, en el tercer acte «Siegfried», quan la deessa pàlida, closos els ulls, coberta de roses, puja de les profunditats de la terra.

Es fen el silenci i Wagner aparegué entre'ls plecs sedosos de la cortina. Tenia el posat seré, el rostre auriolat de cabells blancs, i els seus ulls projectaven un raig més lluminós que de costum. I'm vegé clavada a ma cadira.

— Ah, era-ho aquí? digué, quieta com una imatge, car no vos he sentit.

— Oh, mestre, quina por i quin extasi, he tingut!... Sorprendre a Deu en sa creació!...

— Vos ho he dit altres vegades, no cal ésser tant entusiasta! — va contestarme rient — És perjudicial a la salut.

— Al contrari, l'ésser-ho fa viure el doble!...

— Vaja entrant... Venia a veure lo net que treballa.

Una flaira bastant forta d'extracte de roses blanques flotava en la capella, enllumenada per la claror del jorn, tamisada per la verdor del jardí. Els llocs d'alguns llibres relintien en aquell marc d'or d'ont el reial amic semblava seguir-vos amb l'esguard màgic dels seus ulls de blau polar. Cap desordre damunt del piano; fells grans de paper per música, escrits la majoria, tapen a troços, el foc palisandre. Lo que'l mestre acaba de compondre es escrit amb llapic, amb una escritura molt fina, molt neta.

— Ho recopio a ploma, me dia. M'agrada que siga ben clar. Quan m'equivoque, me poso furios.

— Llegeixo a dalt d'una pàgina recopiada: «Siegfried», tercer acte.

— Veieu, dia Wagner, ting de tornar a començar aquí, he fet un gargot...

— I m'ensenya en la primera pàgina de la fulla, tres raspades.

— Què esdevindrà aquest preciós paper?

— Voleu saber-ho? me diu endevinant ma curiositat.

— Oh, eil!...

— Llavors present una ploma, el data en el marge. És el meravellós preludi del tercer acte de «Siegfried», abans de l'evocació de Erda. Està escrit en tres ratlles amb indicacions instrumentals i esmenes fetes amb llapic. No conec encara tota la beatat que amaguen aquestes pàgines, de quina possessió este joiosa...

L'hora del dinar es arribada i sento el riure dels infants. Ens cerquen. Galantment, Wagner m'ofereix el braç, i ens en anem al menjador...

zar-se i si això s'aconsegueix li oferim la nostra intel·ligència—dinen el reformistes.—Negen amb aquestes paraules la primera de les finalitats de la Conjunció. I com que aqueixa afirmació entranya la possibilitat ineludible de governar tornant amb el partit conservador, els reformistes, negaven la segona de les finalitats conjuncionistes. Es fan monàrquics o al menys, per ara, deixen d'hostilitzar a la monarquia, i abandonen la Conjunció.

Nosaltres mai com ara, en aquestes hores bojes de desercions, de baixos governamentalsimes, d'ofertes no gaire pulcres de cooperacions, sentim en la nostra ànima una fe catoniana per la República, i un orgull de sentir-nos pulcres i forts, en mig de desercions que prenen un aire de jocs de famelles vanitoses.

Congrés internacional de cases barates

En setembre de 1913, tindrà lloc a La Haya (Schéveningne) dit Congrés.

Programa de les qüestions: I. Millora de les habitacions rurals.—Se demana un resum de lo que s'ha fet en cada país per a la millora de les habitacions en les cases de camp, mencionant el venoiment de les disposicions legals regulant la matèria. Després una apreciació dels medis aplicats allionada per l'experiència, i una indicació dels complements o de les modificacions que podrien ésser necessàries en la llejislació o la pràctica.

Es necessari distingir: a) Les habitacions que son de propietat de l'ocupant; b) Les que son proporcionades pels empresaris; c) Les que son llogades per altres persones que les esmentades en la b).

També és necessari tenir compte de la necessitat, en certs casos, el terreny per l'agricultura, la cultura dels horts en la proximitat de l'habitació.

La qüestió del crèdit als propietaris que s'ocupen per la milloració o reconstrucció de llur habitació, mereix un estudi especial.

Se comprometen els informadors a donar compte, sobre tot, dels fets i dates estadístics. I a fer un resum breu de llurs conclusions.

II. «Milloració i enderroo de les habitacions malsanes». — Què's fa en cada país amb motiu:

a) De les habitacions malsanes; b) De les habitacions malsanes que no poden ésser millorades (expropiació, prohibició d'habitació); c) En particular de l'expropiació per zones dels barris malsanes?

Quines són les mides que s'apliquen

DE WAGNER

L'Associació Wagneriana junt amb l'Orfeó Català, acaben de donar en la capital catalana uns festivals, amb motiu del primer centenari del naixement del genial músic alemany; uns concerts que han cridat l'atenció del món enter

i que per ells Barcelona pod posar se al costat de les més riques i cultes capitals. És tant gran l'importancia que dits concerts han revestit i es tant i tant meritoria la tasca acomplida, que queda innecessària tota lloança que'n pugja fer un modest diari com el nostre; plomes autoritzades en importants revistes ne han fet la crítica i han estudiat biogra-

La monarquia pod, dea democrati-

ALS VITICULTORS.

parteix amb dificultat, és necessaria una quantitat major de sulfat per a produir els mateixos efectes i és freqüent l'obstrucció dels pulveritzadors quedant en el fons dels recipients la major part del sulfat fet, per l'excés de calç massa insoluble. Precisa recórrer al reactiu per a determinar, sense molesties ni gastos, quan la barreja de la solució de sulfat de coure amb l'aigua de calç, està en son punt i per a això recomanem el PAPER REACTIU SERRA de resultats excel·lents i preu ínfim.

Es de suma conveniencia que'l caldo bordelès que prepara el viticultor per a combatre les malalties criptogàmiques sigui precisament neutre. La preparació no ha d'ésser ni àcida, ni bàsica; perquè, si és lo primer, ataca les fulles del cep cremant-les i com resulta, además, molt soluble, és fàcilment arrastrada per les plujes i és nula la seva acció benèfica. Si, pel contrari, és excessivament bàsica, aleshores se diposita amb rapidesa, se re-

MANERA D'EMPLEAR EL PAPER REACTIU SERRA

Quan s'hagi tirat en la solució de sulfat de coure, una quantitat prudencial d'aigua de calç, se sumergeix en la barreja una tira de paper reactiu. Si aquest, permaneix blanc, és que no hi ha encara prou calç i se n'hi va afegint fins que, al sumergir-lo de nou, adquireixi el paper un color fort vermell.

CADA LLIBRET VAL 25 CÈNTIMS

FARMACIA SERRA

ARRAVAL DE SANTA AGNA, 80

REUS

VIDRES PLANS

VIDAL GERMANS I C^a

Martí Napolità (Alcañiz), 7
REUS

IBARRA i C^a Stat. en Cmta. SEVILLA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots els dijous sortida fixa del port de Tarragona per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega per a Ayamonte i Isla Cristina, Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcia-Carril Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián. — Servei rapit eventual per a Galicia i Nord d'Espanya amb escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, empleant solsament 14 dies en el viatge. — S'expedeix coueixement directe per a Larca i Sant Esteva Pravia amb trasbort al vapor "Luarca núm. 3," i per a Dunkerque als vapors de la Companyia Francesa "Dennis i d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Unic servei fixe i setmanal per a Cette i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDES

Per a la Costa d'Espanya

Per a Cette i Marsella

Juny	12	Vapor Cabo Toriñana	Juny	13	Vapor Cabo San Antonio
"	19	" " Peñas	"	20	" " San Sebastián
"	26	" " San Antonio	"	27	" " Quejo
Juliol	3	" " S. Sebastián	Juliol	4	" " Oropesa
"	10	" " Quejo	"	11	" " San Martín

Per a més informes, al consignatari a Tarragona: EN MARIAN PERES. - Real, núm. 32. - Telefon núm. 45

DESCUBRIMIENTO SENSACIONAL

Curación radical de todas las enfermedades de la piel, de las llagas de las piernas y del artrismo, reumatismo, gota, dolores, etc., por medio del

Traatamiento de L. RICHELET

Antes de la curación

Después de 15 días del tratamiento

Hemos señalado ya a los lectores de nuestro periódico, el Descubrimiento sensacional del Sr. RICHELET (farmacéutico-químico) en Sedan (Francia), en lo concerniente a las enfermedades de la piel y de la sangre. A continuación indicamos las afecciones que más paráculamente son curadas por este prodigioso tratamiento:

Eczemas, herpes, impetigos, acnes, sarpullidos, prurigos, rojeces, sarpullidos farináceos, psoriasis, sycosis de la barba, comezónes, enfermedades del cuero cabelludo, afecciones de la nariz y oídos, llagas y eczemas varicosas de las piernas, enfermedades sifilíticas.

La curación es igualmente segura en los trastornos de la circulación en el hombre y en la mujer, y en el artrismo, reumatismo, gota, dolores, etc.

JAMÁS HA HABIDO UN DESACIERTO. Este maravilloso tratamiento, ejerce su acción tanto en el punto donde se localiza el mal como en la sangre, que la deja completamente purificada y regenerada.

El tratamiento de L. Richelet se encuentra en todas las buenas farmacias y droguerías de España, Canarias y Baleares.

Pídase hoy mismo un foliote ilustrado en lengua española al autor Sr. RICHELET, al depositario general en España D. FRANCISCO LOYARTE, droguería, calle San Marcia 33, SAN SEBASTIAN, y será remitido gratuitamente.

L. RICHELET, 13, rue Gambetta, SEDAN (Francia)

DEPÓSITO GENERAL Y VENTA. — Droguería de D. Francisco Loyarte, calle de San Ignacio de Loyola, 9, San Sebastián.
Venta en Reus. — A. PUNYED LLOBERAS, calle Llovera, 47. — ANTONIO SERRA Arraval de Santa Ana, 80.

EL BRUCH

Domicili social: Concepció, 14.

REUS. L'unió fa la força

Fi de l'Associació. — L'Associació EL BRUCH, permet crear i constituir un dot per als fills, una herència per a la família i en particular un capital per a matrimonis que pensin en el dia de demà en que la soletat d'un dels dos pot causar-los la miseria. Els sollicitants deuen tindre en compte que sols abonant en els quatre primers mesos del seu ingrés una módica quantitat per a gastos d'administració, podran assegurar un capital de 1.000 a 50.000 pessetes a base del verdader matnialisme.

Pólices pagades fins a la fetxa 12, havent desembolsat 235'70 i cobrant els seus hereders 4.744'00 pessetes. Quotes assegurades 1.293, formant un Capital inscrit de 1.293.000 ptes.

La correspondencia al Director General don A. Bieto Baldrich

TOTS PER A UN. UN PER A TOTS

(Anunci aprovat per la Comissaria General de Segurs)

Associació Mutua de Segurs sobre la Vida, legalment constituída amb arreglo a la llei de 14 de maig de 1908, per lo tant intervinguda i fiscalitzada per l'Estat.